

Verslag Weekendexcursie Biesbosch 7 t/m 9 juni 2024

Vrijdag 7 juni

Het vogelweekend begon op vrijdag op de natuurcamping De Knotwilg a/d Witboomkil te Werkendam. Een prachtige natuurcamping naast het water met fraaie oevers bestaande uit riet, pitrus, braam en wilg. Vanaf de het veldje met de trekkerstentjes konden we de platen bij eb droogvallende slikken al goed overzien en werden de eerste waarnemingen gedaan: lepelaars, kieviten, tureluurs, krakeenden, grauwe gans, bontbekplevier en visdief. We verzamelden ons om 17u voor een eerste maaltijd van soep, salades en quiches. Deze waren gemaakt door Astrid en Eveline en lieten zich uitstekend smaken. Daarna brood smeren voor de volgende dag. Rond 19u werd de 1e activiteit ondernomen. Een wandeling van 3 à 4 km vanaf de camping richting het werkkantoor van Staatsbosbeheer. Het weer was prima, een beetje fris, maar vooral ook aardig zonnig. De oevers langs de Witboomskil waren druk bezet met rietzangers en rietgorzen. Deze lieten zich uitstekend bekijken met het lage zonlicht in de rug. Dit belooft veel goeds voor het weekend. Vlakbij het kantoor van SBB liet een juveniele zeearend zich mooi bekijken op een dode boom. Bij het Gat-van-den-kleinen-Hil werd een bever gesignaleerd die druk bezig was met een afgeknaagde tak. Deze liet zich uitstekend bekijken. We gingen met een tevreden gevoel onder zeil.

Foto 1 Avondmaaltijd met de groep compleet

Foto 2 Bever in de weer met tak van een wilg

Zaterdag 8 juni

De dag begon vroeg. 5u opstaan, 5:30u Appèl (vroeg opstaan is nog steeds een ding). Enfin de dag begon met een fietstocht via het Biesbosch centrum naar de jachthaven vanwaar we een boottocht zouden maken. Tijdens de fietstocht werden de nodige zangvogels gespot (diverse zangers zoals de rietzanger, kleine karekiet, bosrietzanger, snor, cetti's zanger, spotvogel, fitis, tjiftjaf, zwartkop, tuinfluiter, nachtegaal, boerenzwaluw en koekoek. Aanvankelijk begon de dag zonnig; maar al gauw werd het wat bewolkt waardoor het frisjes werd. Voordat we de boot op gingen werd nog even terug gegaan naar de camping om de nodige extra warme kleding op te halen. Rond 9u werd ingescheept en met in totaal 3 fluisterbootjes werd de lange vaarroute genomen door de Biesbosch naar Hank en uiteindelijk weer terug. Onderweg werden de gebruikelijke zangvogels gehoord. Bij het Gat-van-de-Vloeien werd pauze gehouden en de ondergelopen polder achter de dijk afgespeurd naar vogels. En ja hoor hier werden purperreigers, lepelaars, blauwe reiger, steltkluut (2 stuks) en een zomertaling gespot. Stuk voor stuk leuke soorten.

Foto 3 Vogels kijken bij het Gat-van-de-Vloeien.

Foto 4 De fluisterboten in colonne

Tijdens de terugtocht werden nog een boomvalk en wespendif gespot; maar de zeearend, visarend en ijsvogels lieten het afweten. Frank heeft overigens wel een ijsvogel gespot. Varen in de Biesbosch is toch voortdurend opletten. We zijn tot 2x toe verkeerd gevaren en liepen 1x bijna aan de grond. Gelukkig keerden we rond 17u terug in de jachthaven.

We moesten rond 18u bij Tims Touch Waterman Culinair zijn in Werkendam. Hier was een buffet door Florence en Henny gereserveerd. Dus we gingen snel terug naar de camping om vervolgens per auto en/of fiets door te gaan naar het restaurant. De fietsers hebben onderweg nog vanaf de Bandijk vogels kunnen kijken. Bij eb bleken de slikken langs de Bandijk vol te staan met watervogels en steltlopers zoals kluut, tureluur, grutto en lepelaar. De volgende dag zouden we hier naar moeten terugkeren; want dit was echt de moeite waard. In het restaurant liet een buffet ons uitstekend smaken. Hier werd het plan de campagne voor de volgende dag nog eens doorgenomen. Een fietstocht van meer dan 50 km bleek toch iets te ambitieus. Besloten werd om met 2 verschillende starttijden een fietstocht te maken van ca. 20 km door de Noordwaard startend vanaf de camping via de Banddijk naar Werkendam en vervolgens via de Noordwaard terug te fietsen naar de camping waar we rond 12 uur moesten vertrekken. Op deze manier zou optimaal van het zonlicht en eb gebruik kunnen worden gemaakt. Op de terugweg naar de camping liet de zeearend zich nog eens goed zien.

Zondag 9 juni

Frank en Henny waren al vertrokken om 5u. De 2e groep ging rond 6u weg. Naast de Bandijk zijn nog enkele in gebruik zijnde landbouwpolders. Deze polders zijn in gebruik voor akkerbouw en zeer in trek bij gele kwikstaart. Eén gele kwikstaart liet zich erg mooi bekijken. Deze soort is toch wel één van mijn favorieten sinds ik ooit eens de trek van de gele kwikstaart in Zeeland meemaakte waar de een na de andere golf van gele kwikstaarten op een dijk aan mij voorbij trokken.

Foto 5 Gele kwikstaart, wat een beauty

Na uitgebreid bij de gele kwikstaart te hebben stilgestaan werd de fietstocht voortgezet. Bij één van de nieuwe overstromingsvlaktes werd vervolgens stilgestaan. Hier ontdekte ik per toeval een roerdomp. Deze had ik pas 1 keer eerder gezien; maar wel veel vaker gehoord. Deze stond in de bekende paalhouding op zo'n 40m van het fietspad en viel eigenlijk op omdat hij niet in het riet stond maar in een vegetatie van pitrus / groene achtergrond. Wat een lollig gezicht is dat toch een roerdomp in paalhouding. Het is net alsof hij scheel kijkt. Snel omhoog en je toch recht aan kijken.

Foto 6 De roedomp in paalhouding

Helaas heeft niet iedereen (de kopgroep en achterblijvers) deze waarneming gedaan (sorry); maar dit was toch echt wel een topwaarneming.

De tocht werd vervolgd en de kopploeg en 2^e groep hebben de tocht vervolgens gezamenlijk voort gezet.

Foto 7 Grutto's op ondergelopen slikken.

Bij het zien van de grutto's werd nog flink gezocht naar IJslandse Grutto's. Aanvankelijk werden deze gezien, maar bij nadere bestudering van de foto's wordt betwijfeld of deze echt aanwezig waren. De kluit, lepelaar en botbekplevier lieten zich goed zien.

De tocht werd vervolgd via Werkendam de Noordwaard weer in. Onderweg weg een sprinkhaanzanger gehoord. De Noordwaard is grotendeels (ca. 1.450 ha) ontpolderd voor waterberging in geval van een hoge rivierafvoeren in de Maas, Waal en/of Rijn. Nu is de functie waterberging/ overstromvlakte goed te combineren met natuur. Het gebied is aantrekkelijk en heeft volop potentie voor nieuwe natuur. Shirley zag opeens een grote vogel wat een visarend bleek te zijn. Dat was in haar ogen een mooi toetje van het weekend waarna ik zei dat dat pas een voorafje was (ha.ha.). De visarend viste een vis uit het water en vloog vervolgens in een strakke vlucht richting zijn nest.

Iets verder was een plasdras weiland. Hier was enige consternatie onder de vogels. Dat kwam door de aanwezigheid van een bijna volwassen zeearend. Deze bleef mooi zitten en liet zich goed bekijken door de telescoop.

Foto 8 Zeearend

Op de plas werden verder slobeenden, krakeenden, meerkoeten, grauwe gans en zwarte stern gezien. Florence, Henny en Frank hadden hier uiteindelijk nog een tweetal goudplevieren in zomerkleed en kemphanen gezien.

Op de terugweg naar de camping werd tot slot nogmaals een zeearend gespot. Deze majestueuze vogel of vliegende deur haalde voor onze ogen nog een vis uit het water. Dit was pas het toetje van het excursieweekend.

Terug op de camping werden de tentjes ingepakt en de spullen opgeruimd. Florence maakte, zoals gebruikelijk, de soortenlijst op van het weekend. Het weekend was geslaagd met maar liefst 100 soorten en een paar schitterende waarnemingen. Susan zei tegen mij: ik heb al mijn 3 wenssoorten gezien: visarend, zeearend en roerdomp. Dan kan je met recht zeggen dat het een geslaagd weekend was!

Last but not least, wat verder nog noemenswaardig is zijn de waarnemingen van de Bijenorchis. Deze stonden gewoon langs het fietspad Spieringsluis/ Bandijk. Wat een fraaie bloem is dat.

Pieter Hoefsloot

Foto 9 Bloem van de Bijenorchis